

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇORUM BELEDİYESİ

2014 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2015

İÇERİK

ÇORUM BELEDİYESİ 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ÇORUM BELEDİYESİ 2014 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	18

ÇORUM BELEDİYESİ
2014 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	7
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	8
8.	EKLER.....	12

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Tahakkuk esaslı muhasebe sistemini kullanan Çorum Belediyesi'nde muhasebe işlemleri, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Ayrıca Belediyede Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı kullanılmaktadır.

2014 yılı Bütçesinde Belediye birimlerine giderler için toplam 249.240.000,00-TL ödenek verilmiştir. Belediye Bütçesinde 224.699.000,00-TL gelir elde edileceği tahmin edilmektedir. Gider ile gelir arasında oluşan 24.541.000,00-TL farkın İller Bankasından kredi kullanılarak karşılanacağı planlanmaktadır. Bütçede kendisine ödenek tahsis edilen 20 harcama birimi bulunmaktadır.

Giderin Türü	Bütçe Tutarı	Bütçe İçindeki Oranı	2014 Gerçekleşmesi	Gerçekleşme Oranı
PERSONEL GİDERLERİ	22.424.000,00	% 8,99	21.644.955,94	% 11,82
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	3.734.000,00	% 1,50	3.922.756,02	% 2,14
MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	105.072.000,00	% 42,16	87.764.321,35	% 47,93
FAİZ GİDERLERİ	2.061.000,00	% 0,83	3.274.413,47	% 1,79
CARİ TRANSFERLER	12.564.000,00	% 5,04	7.860.682,99	% 4,29
SERMAYE GİDERLERİ	83.085.000,00	% 33,34	58.623.967,62	% 32,02
YEDEK ÖDENEKLER	20.300.000,00	% 8,14	0,00	% 0,00
TOPLAM	249.240.000,00	% 100,00	183.091.097,39	% 100,00

Gelirin Türü	Bütçe Tutarı	Bütçe İçindeki Oranı	2014 Gerçekleşmesi	Gerçekleşme Oranı
VERGİ GELİRLERİ	45.169.000,00	% 20,10	25.229.026,47	% 15,81
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	44.304.000,00	% 19,72	35.572.465,85	% 20,41
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	445.000,00	% 0,20	277.887,61	% 0,17
DİĞER GELİRLER	102.181.000,00	% 45,47	94.800.360,02	% 59,41
SERMAYE GELİRLERİ	32.869.000,00	% 14,63	7.203.370,56	% 4,51
RET VE İADELER	-269.000,00	% -0,12	-523.487,48	% -0,33
TOPLAM	224.699.000,00	% 100,00	159.559.623,03	% 100,00

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Harcamalara Katılma Payından Kaynaklanan Gelirler 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına Kaydedilmemektedir

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 82'nci maddesine göre, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda belediyelerin gelirlerinden biri olarak açıklanan ve kişilerden alınması gereken yol, su ve kanalizasyon harcamalarına katılım paylarının öncelikle 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına tahakkuk kaydının yapılması gerekmektedir. Ancak Çorum belediyesi muhasebe kayıtlarında harcamalara katılım payları için 120 Hesabına kullanılmamaktadır. Ayrıca, 120 Hesabına tahakkuk kaydı yapılmadığı için muhasebe sisteminde Belediyenin ne kadar alacağı olduğu ve bunun ne kadarının tahsil edildiğine dair bir veriye de ulaşmak mümkün olmamaktadır.

Hatalı uygulama mali rapor ve tablolarda 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının ve yılsonunda 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının 3.998.518,00-TL eksik değerle yer almasına neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Yol, su ve kanalizasyon harcamalarına katılım payları 2014 yılı dahil tahakkuklar defterden takip edildiği için tahsilat miktarı kadar tahakkuk girilip tahsil edilmekte idi. 2014 yılının sonlarına doğru tahakkuklar bilgisayar ortamında işlenmektedir. 2014 yılı sonu itibari ile Yol, su ve kanalizasyon harcamalarına katılım paylarının alacaklarımız 2015 yılı ocak ayında 120 hesaplara tahakkuk olarak işlenmiştir. 2015 yılı Yol, su ve kanalizasyon harcamalarına katılım payları 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına kayıt edilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında sadece tahsil ettiklerinin tahakkuk kaydını yaptığını belirtse de 2014 yılında, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda belediyelerin gelirlerinden biri olarak açıklanan ve kişilerden alınması gereken yol, su ve kanalizasyon harcamalarına katılım paylarının 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına tahakkuk kaydının yapılmaması, Kurumun mali rapor ve tablolarında 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının 3.998.518,00-TL eksik değerle yer almasına neden olmuştur.

BULGU 2: Yol Yapımı için Alınan Asfalt Malzemeleri 258 ve 251 Hesapları Yerine 150 Hesabında Takip Edilmektedir

Çorum Belediyesinin muhasebe kayıtlarında 2014 yılı içinde yol yapımı için alınan asfalt malzemeleri, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı'nda takip edilmiştir. Ancak 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının niteliğinin izah edildiği Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 180'inci maddesi uyarınca, yol yapımında kullanılmak üzere alınan asfalt malzemelerinin yol yapım faaliyetleri tamamlanincaya kadar 258 Hesabında takip edilmesi gerekmektedir. Yol yapımı tamamlandıktan sonra Kurum yeni bir maddi duran varlığa sahip olmaktadır. Bunun için yeni yolların yapımında kullanılan asfalt malzemeleri dahil diğer tüm malzemelerin mahalli idareler bütçe ve muhasebe yönetmeliğine göre öncelikle 258 Hesabında takip edilmesi, yolların tamamlanması ile 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına kaydedilerek maddi duran varlıklarda muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yol yapımında kullanılan asfalt malzemelerinin, yol yapımı devam ederken 258 Hesabı yerine 150 Hesabında takip edilmesi, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının 6.973.208,78-TL fazla görünmesine neden olmuştur. Yol yapımı bittikten sonra Kurum yeni bir maddi duran varlık sahibi olmuştur. Maddi duran varlığın oluşması için yapılan harcamalar aynı zamanda bu varlığın değerini göstermektedir. Bunun için yol yapımı tamamlanınca, bu giderlerin 251 Hesabına alınarak Kurumun maddi duran varlıkları arasında gösterilmesi gerekmektedir. Bahsedilen kayıt işlemi yapılmadığından 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının 6.973.208,78-TL eksik görülmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Bu hesap, Kurum faaliyetlerinde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen tüketim malzemelerinin izlenmesi için kullanılır."denildiğinden yol yapımı için alınan asfalt malzemeleri yeni yol yapımında olduğu kadar, bakım onarım yani var olan yol yapımında kullanılmış, ambara girişi yapılarak tüketilmek üzere çıkış yapılmıştır. Bu nedenle 150 İlk madde ve Malzeme hesabı kullanılmıştır.

Ayrıca depolarımızda kalan asfalt malzemesinin takibini kontrol açısından da 150 İlk madde ve malzeme hesabı kullanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Çorum Belediyesince konuya ilişkin verilen cevapta yol yapımında kullanılan asfalt malzemelerinin, yeni yol yapımının yanında yolların bakım ve onarımında da kullanıldığı belirtilmiş ancak kullanılan asfalt miktarının ne kadarının bakım ve onarım işinde kullanıldığı belirtilmemiştir. Bu itibarla bulguda ifade edilen ve mali tablolarının eksik

görülmesine neden olan 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabındaki 6.973.208,78-TL hata devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çorum Belediyesi 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Faaliyet Alacakları ile Maddi Duran Varlıklar hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yevmiye Numaraları Mevzuata Aykırı Şekilde Takip Etmekte ve Yevmiye Defterine Geriye Dönük Kayıt Yapılmaktadır

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 43'üncü maddesinde: muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye numarası, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayarak devam eden birer numara hesap döneminin sonuna kadar takip edeceği belirtilmiştir. Aynı yönetmeliğin 44'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında: Yevmiye defterinin, işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defter olduğu ifade edilmiştir. Söz konusu mevzuat hükümlerine göre, Çorum Belediyesinin yevmiye numaralarının 1 den başlayıp birer numara alarak devam etmesi gerektiği halde 1/1, 1/2, 1/3, 1/4 gibi yana doğru yapılan kayıt ile mevzuata aykırı bir sırada takip ettiği görülmektedir. Ayrıca hem muhasebe sisteminin geriye dönük kayıt yapılmasına imkan vermesi hem de muhasebe işlemlerinin yevmiyeleştirilmesinde kullanılan yana doğru yapılan kayıt uygulaması ile geriye doğru kayıt yapıldığı da görülmüştür. Nitekim Çorum Belediyesi tarafından 5393 sayılı Kanun'un 73'üncü maddesi uyarınca ibadet yerlerinin bakım ve onarımı yapılmıştır. 2014 yılında ibadet yerlerinin bakım ve onarımı için belediye bütçesinden 3.390.208,30-TL harcanmıştır. Mülkiyeti Belediye'ye ait olmayan ibadet yerlerinin bakım ve onarımı için harcanan 3.390.208,30-TL, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 163, 168 ve 169'uncu maddelerine aykırı olarak 252 Binalar Hesabına borç 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alacak kaydı yapılarak muhasebeleştirilmiştir.

Belediye bütçesinden mülkiyeti kendisine ait olmayan ibadet yerleri için yapılan harcamaların 252 Hesabına borç kaydı yapılarak muhasebeleştirilmesi, belediyeye ait bir gayrimenkul edinilmiş gibi Kurumun mali rapor ve tablolarından 252 Binalar Hesabının 3.390.208,30-TL fazla değerle yer almasına neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "2013 Yılında ihalesi Belediyemiz tarafından yapılmış olup, 28.08.2013 tarihinde sözleşmesi Habiloğlu Yapı Proje San.Ve Tic.Ltd.Şti ile imzalanmış 02.09.2013 işe başlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği 180. Maddesinde ;“ Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını

gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır.” Denildiğinden 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabında takip edilmiş, ancak yıl sonunda 7281/1 yevmiye ile 630 giderler hesabına kaydedilmiştir. 252 Binalar hesabı kullanılmamıştır.

Ayrıca ,7882/1 yevmiye ile önceki yıl yapılan hata muhasebe kayıtlarından düzeltme kaydı ile düşülmüş olup, ibadet yerleri 252 binalar hesabında mizan ve bilançoda görülmemektedir. (Ek-3)" denilmektedir.

Sonuç olarak 20.01.2015 tarihinde yerinde denetim görevindeyken alınan 2014 yılı yevmiye defterinde ibadet yerleri için yapılan 3.390.208,30-TL lik harcama, 15.12.2014 tarih ve 7281/1 yevmiye numarasında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar ve 252 Binalar Hesabında kayıt altına alınmıştır. Konuya ilişkin bulgu sonrasında 2014 yılı yevmiye kayıtlarında mali tabloları etkileyen hata geriye dönük bir şekilde düzeltilerek ortadan kaldırılmıştır.

BULGU 2: Banka Hesap Cetvelleri Günlük Kontrol Edilmemektedir

103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabındaki ödeme emirleri ile bankalara verilen ödeme talimatları gerçekleştiği halde bankadan ödemesi gerçekleşen işlemler için 102 Bankalar Hesabının alacak kısmına herhangi bir kayıt yapılmamaktadır. 103 Hesabı ile Belediyenin banka hesaplarından yapılan ödemeleri ay sonlarında toplu olarak 102 Hesabına alacak kaydı yapılarak kapatılmaktadır. Banka hesap özet cetvelleri zamanında kontrol edilmemektedir. Ancak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 56'ncı maddesinin c fıkrasında muhasebe işlemlerinde banka hesap özet cetvelinin uygulanmasına yönelik hususlara yer verilmiştir. Buna göre Belediyenin banka hesap cetvellerini en geç işlemi takip eden ikinci gün inceleyerek gerekli kayıtlarını yapması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bankalardan ödemesi gerçekleşen işlemler için ertesi iş günü ekstre mail yolu ile gelmektedir. Günlük banka kontrolü günlük olarak yapılmaktadır. Ancak muhasebeleştirme işlemleri ay sonlarında yapılmaktadır. Bundan sonra Belediyemizin banka hesap cetvelleri günlük olarak 103 ve 102 hesaplar kullanılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 56'ncı maddesine göre Belediyenin banka hesap cetvellerini en geç işlemi takip eden ikinci gün inceleyerek gerekli kayıtlarını yapması gerekmektedir. Banka hesaplarında bir sıkıntı olmaması için mevzuatta belirtildiği üzere bu duruma dikkat edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Tüketim Malzemelerinin Çıkış İşlemleri Mevzuatına Uygun Bir Şekilde Zamanında Yapılmamaktadır

Çorum Belediyesi'nde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında kullanılan tüketim malzemelerin çıkış işlemleri zamanında yapılmamaktadır. Ancak Taşınır Mal Yönetmeliğinin 30'uncu maddesine göre tüketim malzemelerinin çıkış işlemleri için genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin taşınır ikinci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesi, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderilir. Muhasebe yetkilileri, taşınır giriş ve çıkış işlemlerine ilişkin olarak kendilerine gönderilen tutarları ikinci düzey detay kodu itibarıyla ilgili hesaplara kaydeder.

Kamu idaresi cevabında; "Çorum Belediyesinde 150 ilk madde ve malzeme hesabında kullanılan tüketim malzemelerinin çıkış işlemleri kullanıldığı anda çıkış yapılarak ödeme evrakının içine takılmaktadır. Taşınır Mal Yönetmeliğinin 30. Maddesine göre tüketim malzemeler çıkışı işlemler için üç aylık dönemler itibarıyla ikinci düzey detay kodu bazında düzenlenen liste müdürlüklerden istenilmiş, programdan kaynaklanan veya kişilerin yanlış çıkış yapmaları dolayısıyla muhasebe kayıtları ile uyuşmamaktadır. Bu nedenle yıl sonunda ilgili düzeltme kayıtları yapılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak :

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 30'uncu maddesine göre, Çorum Belediyesi'nde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında bulunan tüketim malzemelerinden kullanılanların çıkış işlemlerinin üç ayı geçmemek üzere muhasebe birimine gönderilerek muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Bu konuda görevlilerin mevzuatın belirttiği süreye uymalarını sağlamak önem arz etmektedir.

BULGU 4: Mevzuata Uygun Ön Mali Kontrol Sistemi Bulunmamaktadır

Çorum Belediyesinde 31.12.2005 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde ön mali kontrol süreci işletilmemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mali Hizmetler Müdürlüğü muhasebe servisinde ön mali kontrole ilişkin aşağıda belirtilen kontroller yapılmaktadır.

- 1- Yıl sonunda müdürlüklere iç genelge yazılarak Taşınır Mal Görevlisi, Harcama Yetkilisi Mutemedi ve Gerçekleştirme görevlilerinin isimleri istenmektedir. Yeni Mali yılda başlamak üzere her yıl güncellenerek personeller görevlendirilir.
- 2- Müdürlükler 4734 sayılı kanuna göre alım yapacakları zaman Başkanlık oluru alabilmek için Mali Hizmetler Müdürlüğünden ödeneği vardır/yoktur sorgulanır, bilgi verilir.
- 3- Mali Hizmetler Müdürlüğünde ödenek kontrolü ve mevzuata uygunluk kontrolü yapılarak uygun ve ödeneğinin olması durumunda Mali Hizmetler Müdürünce ödeneği vardır şeklinde şerh düşülür.İlgili müdürlükçe başkanlık makamından onay alınır.
- 4- Ödeneğinin olmaması durumunda ilgili müdürlükten aktarma yapılmak üzere ön yazı istenir.
- 5- Aktarma işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir.
- 6- Onay alındıktan sonra ödenek tahsisi verilir.
- 7- Doğrudan temin alımlarında olur, fatura, teklif mektupları, bütçe ödeneği,bütçe icmali, en az 3 firmaya ait piyasa araştırması, taşınır işlem fişi, piyasa teklif tutanağı, karar ve mal teslim yazıları ile borcu yoktur yazılarına bakılır.
- 8- Evraklar görevli memur personel tarafından incelendikten sonra eksik ise ilgili müdürlüğe gönderilerek eksiklerin tamamlanması istenir.
- 9- Hak edişlerde ise hak ediş raporu, hak ediş hesap cetveli, yeşil defter, yaklaşık maliyet, ihale komisyon kararı, ihale onay belgesi, teminat mektuplarının teyidi, birim fiyat teklif cetveli, ihale sözleşmesi, fatura, bütçe ödeneği, vergi dairesi ve SSK borcu yoktur yazıları, ihale kesin hesap fişi ve gerekli diğer belgeler istenmekte olup, Evraklar görevli memur personel tarafından incelendikten sonra eksik ise ilgili müdürlüğe gönderilerek eksiklerin tamamlanması istenir.
- 10- Evraklarda bir eksiklik yok ise Ön Mali Kontrol kontrol edilmiştir kaşesi vurulur." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumun yevmiye kayıtlarında geriye dönük kayıtların yapılabilmesi, kurumun nakit tahsilatı yapan veznesi olduğu halde 100 kasa hesabının işletilmemesi, 102 banka hesap özdetlerinin günlük kontrol edilmemesi, Harcamalara Katılma Payından Kaynaklanan Gelirlerin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına Kaydedilmemesi, yıl için stok kayıtlarının 3 muhasebe kayıtları ile uyumlu olmaması, çıkışı yapılan stoktaki malzemelerin 3 ay içinde muhasebeleştirilmemesi, içi denetim raporlarındaki bulguların Kurumun eksikliklerini yansıtmaması, Harcamalara Katılım Payının Mevzuatta belirlenen sınırın çok üzerinde alınması gibi önemli konuların varlığı Çorum Belediyesi'nde 31.12.2005 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde ön mali kontrol sürecinin iyi işletilmediği şeklinde değerlendirilmektedir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****BİLANÇO**

1	DONEN VARLIKLAR	38.034.022,39	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	46.324.103,29
10	Hazir Degerler	5.512.706,29	30	Kisa Vadeli Ic Mali Borclar	9.769.734,30
100	Kasa Hesabi	0	300	Banka Kredileri Hesabi	9.769.734,30
101	Alinan Çekler Hesabi	0	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabi	0
102	Banka Hesabi	3.606.209,99	31	Kisa Vadeli Dis Mali Borclar	0
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabi (-)	0	32	Faaliyet Borclari	14.167.324,47
105	Döviz Hesabi	0	320	Bütçe Emanetleri Hesabi	14.167.324,47
108	Diğer Hazir Değerler Hesabi	0	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	16.672.706,82
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabi	1.906.496,30	330	Alinan Depozito Ve Teminatlar Hesabi	8.908.229,76
11	Menkul Kıymet ve Varlıklar	0	333	Emanetler Hesabi	7.764.477,06
12	Faaliyet Alacakları	30.297.111,94	34	Alınan Avanslar	0
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	0	36	odenecek Vergi ve Diğer Yukumlulukler	1.598.199,97
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabi	30.297.111,94	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabi	746.404,40
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	0	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabi	389.703,46
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabi	0	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Ta	18.882,71
127	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabi	0	363	Kamu İdareleri Payları Hesabi	443.209,40
13	Kurum Alacakları	0	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş V	0
14	Diğer Alacaklar	223.593,78	37	Borç ve Gider Karşılıkları	471.343,74
140	Kişilerden Alacaklar Hesabi	223.593,78	372	Kidem Tazminatı Karşılığı Hesabi	471.343,74
15	Stoklar	1.265.061,78	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	3.644.793,99
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabi	1.263.416,38	381	Gider Tahakkukları Hesabi	3.644.793,99
153	Ticari Mallar Hesabi	1.645,40	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
16	on odemeler	720.625,40	391	Hesaplanan Kdv Hesabi	0
160	İş Avans Ve Kredileri Hesabi	0	397	Sayım Fazlaları Hesabi	0
161	Personel Avansları Hesabi	0	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	38.556.563,49
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabi	447.652,00	40	Uzun Vadeli Ic Mali Borclar	33.666.238,56
165	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve Krediler Hesabi	272.973,40	400	Banka Kredileri Hesabi	33.666.238,56
18	Gelecek Aylara Ait Giderler	0	41	Uzun Vadeli Dis Mali Borclar	0
19	Diğer Donen Varlıklar	14.923,20	43	Diğer Borclar	0

T.C. Sayıştay Başkanlığı

190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabi	231,66	44	Alınan Avanslar	0
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabi	0	47	Borç ve Gider Karşılıkları	0
197	Sayım Noksanları Hesabi	14.691,54	472	Kidem Tazminatı Karşılığı Hesabi	0
2	DURAN VARLIKLAR	232.016.630,44	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	4.890.324,93
21	Menkul Varlıklar	0	481	Gider Tahakkukları Hesabi	4.890.324,93
22	Faaliyet Alacakları	0	49	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
23	Kurum Alacakları	0	5	OZ KAYNAKLAR	185.169.986,05
24	Mali Duran Varlıklar	14.147.897,88	50	Net Değer/Sermaye	61.040.366,40
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabi	13.522.897,88	500	Net Değer Hesabi	61.040.366,40
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye	625.000,00	52	Yeniden Değerleme Farkları	0
25	Maddi Duran Varlıklar	217.478.946,14	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	99.262.733,15
250	Arazi Ve Arsalar Hesabi	42.262.450,80	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabi	99.262.733,15
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabi	63.078.315,36	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0
252	Binalar Hesabi	83.864.130,81	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabi (0
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabi	12.789.665,82	59	Donem Faaliyet Sonuçları	24.866.886,50
254	Taşıtlar Hesabi	14.913.930,71	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabi	24.866.886,50
255	Demirbaşlar Hesabi	7.383.644,79			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-25.405.447,44			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabi	18.592.255,29			
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	277.129,29			
260	Haklar Hesabi	3.427.972,48			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-3.150.843,19			
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0			
29	Diğer Duran Varlıklar	112.657,13			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar	1.500.145,62			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-1.387.488,49			
AKTİF TOPLAMI		270.050.652,83	PASİF TOPLAMI		270.050.652,83

9	NAZIM HESAPLAR	55.782.010,94	9	NAZIM HESAPLAR	55.782.010,94
90	odenek Hesapları	3.873.249,46	90	odenek Hesapları	3.873.249,46
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabi	0	901	Bütçe Ödenekleri Hesabi	0
905	Ödenekli Giderler Hesabi	0	907	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabi	3.873.249,46
906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler H	3.873.249,46	91	Nakit Disi Teminat ve Kisilere Ait Menkul Kıymet H	17.825.338,15
91	Nakit Disi Teminat ve Kisilere Ait Menkul Kıymet H	17.825.338,15	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabi	17.825.338,15

910	Teminat Mektupları Hesabi	17.825.338,15	92	Taahhut Hesapları	34.083.423,33
92	Taahhut Hesapları	34.083.423,33	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabi	34.083.423,33
920	Gider Taahhütleri Hesabi	34.083.423,33			
NOTLAR TOPLAMI		55.782.010,94	NOTLAR TOPLAMI		55.782.010,94

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hes. Kodu	Kod1	GİDERİN TÜRÜ	2012 Yılı	2013 Yılı	2014 Yılı
600		GELİRLER HESABI	126.541.605,17	161.311.216,40	166.249.112,15
600	1	Vergi Gelirleri	17.863.994,53	21.045.992,77	28.950.905,55
600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	40.735.622,36	55.702.210,02	41.657.014,62
600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	11.802,50	170.323,04	277.876,66
600	5	Diğer Gelirler	67.930.185,78	84.392.690,57	95.363.315,32

Hes. Kodu	Kod1	GİDERİN TÜRÜ	2012 Yılı	2013 Yılı	2014 Yılı
630		GİDERLER HESABI	98.449.964,51	125.356.613,51	141.382.225,65
630	1	Personel Giderleri	16.694.111,93	19.755.394,26	21.540.492,06
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.970.299,27	3.376.315,56	3.922.756,02
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	57.156.392,79	58.191.635,33	58.709.374,58
630	4	Faiz Giderleri	536.959,50	5.595.321,93	7.178.659,49
630	5	Cari Transferler	5.250.350,26	5.261.405,91	2.825.430,13
630	13	Amortisman Giderleri	1.589.693,83	9.109.428,69	10.036.802,66
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	14.252.156,93	24.067.111,83	31.981.302,52
630	99	Diğer Giderler	0	0	5.187.408,19

GİDERLER TOPLAMI			98.449.964,51	125.356.613,51	141.382.225,65
GELİRLER TOPLAMI :			126.541.605,17	161.311.216,40	166.249.112,15
FAALİYET SONUCU :			28.091.640,66	35.954.602,89	24.866.886,50

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

ÇORUM BELEDİYESİ

2014 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	18
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	18
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	19
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	19
5. GENEL DEĞERLENDİRME	20
6. DENETİM BULGULARI.....	23

1. ÖZET

Bu rapor, Çorum Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Çorum Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2010-2014 dönemine ait Stratejik Planı,
- 2014 yılı Performans Programı,
- 2014 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

2010-2014 yıllarına ait Stratejik Plana ilişkin, plan döneminin sonu olduğu için beş yıllık gerçekleştirmelere yönelik genel bir değerlendirmeye yer verilmiştir.

Yapılan denetim sonucunda; Çorum Belediyesi'nin performans yönetimi sistemini ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde oluşturduğu ve belirlemiş olduğu hedeflere ilişkin gerçekleştirmeleri büyük ölçüde ölçtüğü değerlendirilmiştir. Kurum stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporlarını hazırlamakla birlikte söz konusu belgelerin mevzuat hükümlerine tam olarak uygun olması için gelişime ihtiyaç duymaktadır. Mali saydamlık ilkesi gereğince stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporunda yer alan bilgilerin açık, anlaşılır, detaylı ve yeterli bir şekilde raporlanması, belirlenen performans göstergelerinin iyi tanımlanmış olması, performans göstergesinin gerçekleştirilmesi hakkında bilgi verilmesi ve performans hedeflerine yönelik meydana gelen sapmaların geçerli nedenlerle gerekçelendirilmesi sağlanmalıdır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin

yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıttığından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Çorum Belediyesinin yayımladığı 2010-2014 dönemine ait Stratejik Plan, 2014 yılı Performans Programı ve 2014 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

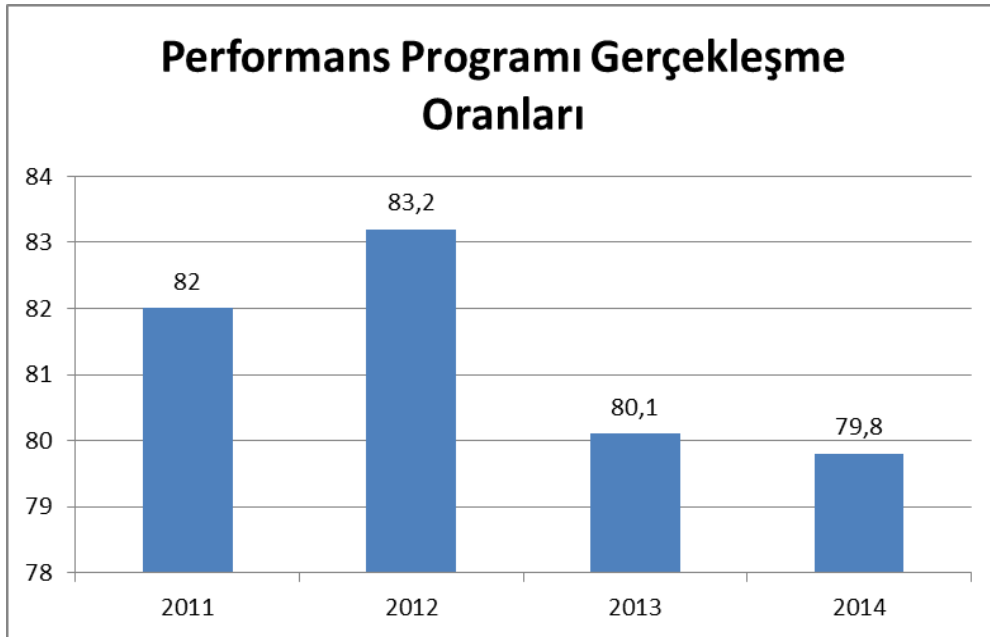
5. GENEL DEĞERLENDİRME

2014 yılı performans denetimi kapsamında Çorum Belediyesi'nin yayımladığı 2010-2014 dönemine ait Stratejik Plan, 2014 yılı Performans Programı ve 2014 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

2010-2014 yılları Stratejik Plan döneminin sonunda beş yıllık gerçekleştirmelere yönelik Çorum Belediyesi'nden alınan genel değerlendirmeye göre;

“2009 yılında hazırlanan Stratejik planda amaç ve hedefler için bütçelendirme plan içerisinde tanımlanmamıştır. Dolayısıyla ilgili döneme göre mali gerçekleştirmelerin amaç bazlı değerlendirilmesi yapılamamıştır.

Kurumumuzda kurumsal kapasitenin ve planlama kapasitesinin gelişmesi 2010 yılından sonra gerçekleşmiştir. Bu konuda planlama ve süreç iyileştirme faaliyetlerinin etkin olarak yürütülmesi amacı ile mali hizmetler müdürlüğü bünyesinde strateji geliştirme birimi kurularak çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Bu çalışmalar çerçevesinde mevcut plana göre performans programı ve programın takibinin yapılması için faaliyet raporları daha nitelikli, izlenebilir ve yıllar itibari ile kıyaslanabilir hale getirilmiştir.”

Şekil 1: Stratejik Plan Doğrultusunda Hazırlanan Performans Programına İlişkin Değerlendirilme Sonuçları (Kaynak: Çorum Belediyesi Strateji Geliştirme Müdürlüğü)

Çorum Belediyesi 2010-2014 Stratejik Planı değerlendirildiğinde; planın mevzuatın öngördüğü tarihten geç yayımlandığı ve denetim bulguları bölümünde belirtilen hususlar

dışında ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yayımlandığı görülmüştür. Belediye Stratejik Planında 3 ana başlık altında 23 adet stratejik amaç ve bu amaçlara ilişkin 119 adet hedef belirlemiştir. Yapılan inceleme neticesinde; 71 hedefin amaçlarla ilgili olduğu, 3 hedefin amaca yönelik olmadığı ve 45 hedefin ise faaliyet şeklinde belirlendiği tespit edilmiştir. İlgili olan hedeflerden 13'ünün ölçülebilir olduğu ve ölçülebilen hedeflerden 12'sinin iyi tanımlanmış olduğu görülmüştür. Dolayısıyla 119 hedeften sadece 12'sinin yani yaklaşık %10'unun Belediyenin amaçları ile ilgili, ölçülebilir ve iyi tanımlandığı tespit edilmiştir.

Çorum Belediyesi, 2014 yılı Performans Programında 23 adet stratejik amaç, bu amaçlara ilişkin 37 adet performans hedefi ve performans hedeflerine ilişkin 229 adet performans göstergesi belirlemiştir. Yapılan inceleme neticesinde, 37 adet performans hedefinin ve bunlara ilişkin belirlenen 187 adet performans göstergesinin amaç ve hedeflerle ilgili olduğu ve ölçülebilir şekilde belirlendiği tespit edilmiştir. Ayrıca, ilgili ve ölçülebilir olduğu tespit edilen hedef ve göstergelerden 187'sinin iyi tanımlandığı, 42 adet göstergenin ise yeterince açık ve anlaşılır olmadığı değerlendirilmiştir. Buna göre Kurum tarafından belirlenen hedef göstergelerinin yaklaşık %80'inin performans hedefleri ile ilgili olduğu ve iyi tanımlandığı görülmektedir. Bu itibarla, geri kalan performans göstergelerinin performans hedefleri ile ilgili ve hedefi gerçekleştirmeye yönelik olmasına özen gösterilmesi önem arz etmektedir.

Çorum Belediyesi 2014 faaliyet raporunda yer alan faaliyet sonuçlarının değerlendirilmesi neticesinde Kurumun, belirlediği performans göstergelerini ölçmek amacıyla veri kayıt sistemleri kurduğu görülmüştür. Belirlenen performans göstergelerinden “her personele yılda en az bir defa hizmet içi eğitime katılımını sağlamak “ şeklindeki Performans Hedefi 1.2.2 ile “bilişim alt yapısının güncelliğini sağlayarak, bakım maliyetlerini azaltmak, ağ alt yapısını geliştirerek veri transfer hızını arttırmak ve verilere daha hızlı ulaşılabilmesini sağlamak” şeklindeki Performans Hedefi 1.5.2'ye ilişkin toplam 7 adet performans göstergesi faaliyet raporunda beyan edilen gerçekleşme rakamlarının güvenilirliğine yönelik olarak incelenmiştir. Yapılan inceleme neticesinde, performans göstergelerine ilişkin veri kayıt sistemlerinin performansı ölçme ve raporlama amacına uygun olduğu görülmüştür.

Çorum Belediyesi Faaliyet Raporu değerlendirildiğinde, raporun zamanında ve denetim bulguları bölümünde belirtilen hususlar dışında ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yayımlandığı görülmüştür. Kamu idaresinin performans programında yer verdiği

performans hedef ve göstergelerine faaliyet raporunda da genel olarak tutarlı bir şekilde yer verdiği ve raporlanan hedef ve gösterge gerçekleştirmelerinin birim faaliyet raporları ve son ölçüm kaynakları ile doğrulanabilir olduğu görülmüştür. Ayrıca, Kurum performans göstergelerinden ilgili ve ölçülebilir olduğu düşünülen 124 adet performans göstergesinden 35'inde hedeflenen değere ulaşılamamış ve bunlara ilişkin gerçekleştirmelerde meydana gelen sapmaların nedenleri hakkında açıklamalar yapılmamıştır. Hedefe ulaşamayan göstergelerden sapma nedenleri bulunmayanlara denetim bulgularında yer verilmiştir. Performans programında yer alan 4 adet performans göstergesi ise faaliyet raporunda tutarlı olarak yer almamış yani bu göstergelerin gerçekleştirme sonuçları hakkında bilgi verilmemiştir. Tutarlı olarak faaliyet raporunda yer almayan performans göstergelerine denetim bulgularında yer verilmiştir.

Yapılan performans denetimi sonucunda; Çorum Belediyesi'nin performans yönetimi sistemini ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde oluşturduğu ve belirlemiş olduğu hedeflere ilişkin gerçekleştirmeleri büyük ölçüde ölçtüğü değerlendirilmiştir. Kurum stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporlarını hazırlamakla birlikte söz konusu belgelerin mevzuat hükümlerine tam olarak uygun olması için gelişime ihtiyaç duymaktadır. Mali saydamlık ilkesi gereğince stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporunda yer alan bilgilerin açık, anlaşılır, detaylı ve yeterli bir şekilde raporlanması, belirlenen performans göstergelerinin iyi tanımlanmış olması, performans göstergesinin gerçekleştirilmesi hakkında bilgi verilmesi ve performans hedeflerine yönelik meydana gelen sapmaların geçerli nedenlerle gerekçelendirilmesi sağlanmalıdır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Planının Hazırlanması ve Onaylanması ile İlgili Süreçlerde Mevzuatta Belirtilen Sürelere Uyulmaması

Çorum Belediyesi'nde 29.03.2009 tarihinde yapılan yerel seçimler sonrasında, Mayıs ayında stratejik planlama çalışmalarına başlanmış, 30 Ekim 2009 tarihinde çalışmalar son haline getirilerek taslak plan hazırlanmış ve Kasım 2009'da yayınlanmıştır. 5393 sayılı Belediye Kanununun 41'inci maddesine göre stratejik planın 30 Eylül 2009'da hazırlanarak belediye meclisine sunulması gerekirken süreç yaklaşık bir aylık gecikmeyle yedi ayda tamamlanmıştır. Ancak 5393 sayılı Belediye Kanununun 41'inci maddesine göre Belediye başkanı, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plânı ve programı ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plân hazırlayıp belediye meclisine sunması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: İlgili dönemde çalışmalar ekim ayı başında tamamlanmış olup, ekim meclis toplantısına yetiştirilememiştir. Mali hizmetler müdürlüğü tarafından meclise sunulmak üzere başkanlık makamına yazılan yazı 12.10.2009 tarihlidir. Mevzuatta belirtilen 6 aylık süre, yeni seçilen bir yönetimin kurumsal yapılanmayı tamamlaması ve stratejik plan hazırlaması için yeterli değildir. 2014 yılı içinde 2015-2019 yılları için hazırlanan stratejik plan süresi içinde hazırlanarak 02.10.2014 tarihinde belediye meclisi tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Sonuç olarak: Kurum ile mutabık kalınan bu husus 2015-2019 Stratejik Planında izlenecektir.

BULGU 2: Stratejik Planda Belediyenin Tarihi Gelişimi Yerine Çorum İlinin Tarihi Geçmişine Yer Verilmesi

Çorum Belediyesi Stratejik Planında Belediyenin tarihi gelişimi yerine Çorum ilinin tarihi geçmişi ele alınmıştır. Ancak Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre stratejik planın tarihi gelişim bölümünde, Belediyenin hangi tarihte hangi amaçlara hizmet etmek için kurulduğu, geçirdiği kritik aşamalar, önemli yapısal dönüşümler analitik bir bakış açısıyla değerlendirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan “Kamu İdareleri için Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzu”nda tarihi gelişim ile ilgili ayrıntılara yer verilmemesinden dolayı planda ilin tarihi gelişimine yer verilmiştir. 2014 yılı içinde 2015-2019 yılları için hazırlanan stratejik planda ilgili bölümde çorum belediyesinin tarihçesine yer verilmiştir.

Sonuç olarak: Kurum ile mutabık kalınan bu husus 2015-2019 Stratejik Planında izlenecektir.

BULGU 3: Stratejik Planda Temel Değerlere Yer Verilmemesi

Stratejik planda Belediyenin kurumsal ilkelerini, davranış kurallarını ve yönetim biçimini ifade eden temel değerlere yer verilmemiştir. Ancak Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre Belediyenin temel değerlerini ortaya koymak stratejik planlama için önemlidir; çünkü kuruluşun vizyon, misyon ve kurumsal kimliğinin gerisinde temel değerler ve inançlar bulunur. Temel değerler kuruluşun kararlarına, seçimlerine ve stratejilerinin belirlenmesine rehberlik eder.

Kamu idaresi cevabında: 2014 yılı içinde 2015-2019 yılları için hazırlanan stratejik planda ilgili bölümde kalite politikası ve temel değerler olarak ilkelere yer verilmiştir.

Sonuç olarak: Kurum ile mutabık kalınan bu husus 2015-2019 Stratejik Planında izlenecektir.

BULGU 4: Stratejik Planda Stratejilere ve Beş Yıllık Tahmini Maliyet Tablosuna Yer Verilmemesi

Çorum Belediyesi Stratejik Planında, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre yer alması gereken stratejilere ve tüm amaç ve hedefleri içeren beş yıllık tahmini maliyet tablosuna yer verilmemiştir. Hâlbuki kuruluşun amaç ve hedeflerine nasıl ulaşılacağını gösteren stratejiler olmaksızın amaç ve hedeflere ulaşmak mümkün değildir. Belediyenin kaynakları ve farklı alanlardaki yetkinliği göz önünde bulundurularak kritik sorular yöntemi ile amaç ve hedeflere ulaşmada karşılaşılan sorunlar belirlenip bu sorunları en aza indirmeye yönelik stratejilerin geliştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca maliyetlendirme sürecindeki temel amaç, geliştirilen politikaların ve bunların yansıtıldığı amaç ve hedeflerin gerektirdiği maliyetlerin ortaya konulması suretiyle politika tercihlerinin ve karar alma

sürecinin rasyonelleştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Maliyetlendirme, kamu idarelerinin stratejik planları ile bütçeleri arasındaki bağlantıyı güçlendirmeyi ve harcamaların önceliklendirilmesi sürecine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: 2010-2014 yılları için hazırlanan stratejik plan aşamasında yapılacak faaliyet ve projelerin maliyetlendirilebilmesi için yeterli zaman bulunamamıştır. Çünkü maliyet belirleme aşamasında kamulaştırma, tasarım ve kullanılacak malzeme kalitesi önemli yer tutmaktadır. Bu nedenle proje tasarımlarının her faaliyet için yapılması ilgili dönemde mümkün olmamıştır. Maliyetlendirme çalışmaları performans programları aşamasında yapılmıştır.

Sonuç olarak: Kurum ile mutabık kalınan bu husus 2015-2019 Stratejik Planında izlenecektir.

BULGU 5: Durum Analizinde Faaliyet Alanları ile Ürün ve Hizmetlerin Belirlenmemesi

Stratejik planda durum analizi çerçevesinde, Belediyenin faaliyet alanları ile ürün ve hizmetleri belirlenmemiştir. Ancak Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre yasal yükümlülükler ve mevzuat analizi gerçekleştirildikten sonra, bu analizin çıktılarında da yararlanılarak Belediyenin ürettiği temel ürün ve hizmetlerin belirlenmesi gerekmektedir. Sonrasında ise belirlenen ürün ve hizmetler belirli faaliyet alanları altında toplulaştırılabilir.

Kamu idaresi cevabında: Durum analizi çalışmaları, stratejik plan aşamasında stratejik plan hazırlama ekibi ile yapılan toplantılarda değerlendirilmiştir. Planda ise mevzuatın belediyelere yüklediği görevler belirtilmiş olup, faaliyet alanları ve hizmetler tanımlanmıştır.

Sonuç olarak: Mevzuatın belediyelere yüklediği görevlerin belirtilmiş olması, faaliyet alanları ve hizmetlerin tanımlandığı anlamını taşımamaktadır. Yapılan mevzuat analizinden sonra belediyenin bu görevlere ilişkin gerçekleştireceği faaliyet alanlarını ve hizmetleri özelleştirerek tanımlaması gerekmektedir. Örneğin, stratejik planda da yer aldığı üzere, mevzuata göre belediyelerin yetkileri arasında deniz ve su ulaşım araçları sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletirmek yer almasına karşın Çorum Belediyesi'nin bu görev kapsamında faaliyetlerde bulunması mümkün gözükmemektedir.

BULGU 6: Durum Analizinde Makro Ölçekteki Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program ve Bölgesel Planlarla İlişkinin Kurulmamış Olması

Durum analizinde makro ölçekteki kalkınma plan ve programları ile ilişki kurulmadığından Çorum Belediyesi Stratejik Planının anılan belgelerle uyumu anlaşılammıştır. Ancak 26.05.2006 tarih ve 26179 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 12'inci maddesine göre kamu idarelerinin stratejik planları, kalkınma planı, orta vadeli program ve faaliyet alanı ile ilgili diğer ulusal, bölgesel ve sektörel plan ve programlara uygun olarak hazırlanır. Ayrıca Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre Durum Analizinde kuruluşun kalkınma planları, sektörel ve bölgesel plan ve programlar ile kuruluş kanunundan kaynaklanan yetki, görev ve sorumlulukları ifade edilir. Kuruluş tarafından sunulan hizmetlerin genel hedef ve politikalara uygunluğu, hizmet sunum süreçleri ve hizmet kalitesi, bu alanda benimsenen genel stratejiler, kuruluşun hangi kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içinde çalıştığı/çalışması gerektiği gibi hususlar değerlendirilir. Kuruluşun faaliyet gösterdiği alanlarda ülkemizde ve dünyadaki genel eğilimler tartışılır.

Kamu idaresi cevabında: Durum analizi çalışmaları, stratejik plan aşamasında stratejik plan hazırlama ekibi ile yapılan toplantılarda değerlendirilmiş olup, amaç ve hedefler bu analizler neticesinde belirlenmiştir.

Sonuç olarak: Stratejik plan hazırlama ekibi ile yapılan toplantılarda makro ölçekteki kalkınma planı, orta vadeli program ve bölgesel planlarla kurulan ilişkilerin mevzuata göre stratejik plan belgesine yansıtılması gerekmektedir.

BULGU 7: Stratejik Plandaki Misyon Tanımlamasında Mevzuattaki Kriterlerin Dikkate Alınmaması

Belediyenin varlık sebebi olan misyonunda; Belediyenin ne yaptığı, nasıl yaptığı ve kimin için yaptığı açıkça ifade edilmemiştir. Ancak Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre misyon bildiriminin, Belediyenin sunduğu tüm hizmet ve faaliyetleri kapsayan bir şemsiye kavram olması gerekmektedir. Misyonda Belediyenin hizmet sunduğu kişi ve kuruluşların belirtilmesi, sunduğu hizmet ve/veya ürünlerin tanımlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: Misyon bildirimini planlama ekibi ile birlikte diğer birimlerin görüşleri de dikkate alınarak geliştirilmiştir. Belirleme aşamasında şu sorulara

cevap aranmıştır;

- Kuruluşun varoluş nedeni
- Kimlere hizmet sunduğu
- Hangi ihtiyaçları karşıladığı
- Yasal görevler

Bu çerçevede yeni planda yer alan misyonumuz: “İnsan odaklı bir belediyeçilik anlayışı ile yasalar doğrultusunda çağdaş, çevreci ve sosyal refah seviyesi yüksek bir şehir oluşturmak” şeklindedir ve kılavuzun belirttiği şartları karşılamaktadır.

Sonuç olarak: Kurum ile mutabık kalınan bu husus 2015-2019 Stratejik Planında izlenecektir.

BULGU 8: Stratejik Planda Performans Göstergelerinin Faaliyetler Temelinde Belirlenmesi

Çorum Belediyesi Stratejik Planında hedeflere ilişkin performans göstergeleri mevzuata uygun belirlenmemiştir. Hedefler faaliyetlere ayrılmış ve faaliyetlere ilişkin performans göstergeleri belirlenmiştir. Ancak Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gereklidir. Performans göstergeleri gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Stratejik planlamada performans göstergesinden amaçlanan, her bir faaliyetin gerçekleşmesinin ölçümünden ziyade hedeflere ulaşılmasının kontrolünü sağlamaktır. Her bir faaliyete performans göstergesi belirlenmesine gerek yoktur. Kaldı ki faaliyetlerin gerçekleştirilmiş olması, hedefin gerçekleştirildiği anlamına gelmemektedir.

Kamu idaresi cevabında: DPT tarafından hazırlanan ilk stratejik plan hazırlama kılavuzu temelinde düşünülerek göstergeler faaliyet çıktısı olarak tanımlanmıştır. Ayrıca belediyeler için performans göstergelerinin ne olması gerektiği konusunda ne söz konusu kılavuzda ne de stratejik plan hazırlanmasına ilişkin mevzuatta tanımlamalar yapılmamıştır. Bu konuda sorumluluk belediyelerimize düşmüş olup yönetim olarak 2010 yılından sonra strateji geliştirme birimini mali hizmetler bünyesinde kurarak bu çalışmaların daha etkin ve nitelikli yapılmasını amaçladık. Nitekim 2014 yılında hazırlanan stratejik planımızda eksiklikler giderilmiştir.

Sonuç olarak: Kurum ile mutabık kalınan bu husus 2015-2019 Stratejik Planında izlenecektir.

BULGU 9: Stratejik Planda Faaliyetlerin Hedef Olarak Belirlenmesi

Stratejik planda hedefler çıktı ve sonuç odaklı belirlenmemiştir. Amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesine yardımcı olması gereken 45 adet faaliyet, hedef olarak belirlenmiştir. Ancak Kamu İdareleri için Stratejik Planlama kılavuzuna göre hedefler, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Hedefler ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir. Hedeflerin miktar, maliyet, kalite ve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir. Örneğin stratejik planda yer alan “kentin tarihi mirasının korunması, açığa çıkarılması ve fonksiyonel olarak kullanıma sunulması” amacına yönelik olarak “kentteki tarihi yapıların %20’sinde restorasyon gerçekleştirmek” hedefinin altına “kale içi restorasyonunun yapılması”, “Veli Paşa Hanı restorasyonunun yaptırılması” faaliyetlerinin konması gerekmektedir.

Tablo 1: Stratejik Planda Hedef Olarak Belirlenmiş Faaliyetler

Amaç 7: Kentin tarihi mirasının korunması, açığa çıkarılması ve fonksiyonel olarak kullanıma sunulması
Hedef 25 <i>Kale içi restorasyonunun yapılması</i>
Hedef 26 <i>Velipaşa Hanı restorasyonunun yaptırılmasının sağlanması</i>
Hedef 27 <i>Hıdırlık Camii civarının yapılandırılması</i>
Amaç 8: Kentsel Dönüşümün çevre koşullarına uygun, sağlıklı, kaliteli ve yaşanabilir yapılaşma donatılarıyla gerçekleştirilmesi
Hedef 29 <i>Farabi Caddesi- Devane Bölgesi kentsel dönüşüm çalışmasının gerçekleştirilmesi</i>
Hedef 30 <i>Kalenin Kuzeyinde Kentsel Dönüşüm Yapılması</i>
Amaç 9: Kentimizde güvenli ve sağlıklı yaşam alanları oluşturmak
Hedef 31 <i>Ulukavak Ölçek Sokaklarda imar uygulaması yapılması</i>

Hedef 32 <i>Güzelyurt Bölgesi ilave imar planı yapılması</i>
Hedef 33 <i>Fen Lisesi kuzey ve doğusunda imar planının uygulanması</i>
Hedef 34 <i>Yukarı Sanayi Bölgesinde imar planının gerçekleştirilmesi</i>
Amaç 10: Ulaşım ve trafik konusunda sağlıklı ve kalıcı çözümler planlamak ve uygulamak
Hedef 35 <i>Ankara- Samsun Çevre Yolu kenarlarındaki (Bin Evler-Osmancık caddesi arası) tali yollar ile yeşil alanların tanziminin tamamlanması</i>
Hedef 36 <i>Kapaklı 4.Caddede yol çalışması yapılması</i>
Hedef 37 <i>Karakeçili Camii doğusunda otopark alanının kamulaştırması ve düzenlenmesi</i>
Hedef 39 <i>1 bölgede çocuklara yönelik eğitim pisti yapılması</i>
Hedef 44 <i>Yeni terminal binasının çevre yolu üzerine yapılması</i>
Hedef 47 <i>Hıdırlık Caddesinde yol genişletme çalışması yapılması</i>
Hedef 48 <i>Yeni Sanayi Caddesinde yol genişletme çalışması yapılması</i>
Hedef 49 <i>Yeni Sanayi Caddesi ile Fen Lisesi arası bağlantı yolunun açılması</i>
Hedef 50 <i>Ulu Mezarlık altı yolunun açılması</i>
Hedef 51 <i>Erzurum Dede Bölgesi ile Fevzi Çakmak Caddesi arası bağlantı yolunun açılması</i>
Hedef 52 <i>Cengiz Topel Caddesi 2.Etap yolunun genişletilmesi (Telekom-Kale arası)</i>
Hedef 53 <i>Küçük Sanayi Sitesi ile Fevzi Çakmak Caddesi arası yolun genişletilmesi</i>
Hedef 54 <i>Gazi Caddesi ile Fatih Caddesini birbirine bağlayan 25m genişliğindeki yolun açılması</i>
Hedef 55 <i>Şehri çevreleyen ring yolunun yapılması</i>

Amaç 11: Doğal afetler ve acil durumlara karşı önlemlerin alınması, afet ve acil durumlar sonrası yapılacak çalışmaların planlanması, uygulanması
Hedef 58 <i>İtfaiye Müdürlüğü binası ön kısmına eğitim ve su takviyesi amacıyla havuz ve tatbikatlar için eğitim amaçlı bina yapılması</i>
Amaç 12: İmar planına göre alt yapı hizmetlerinin verimli ve etkin olarak vatandaşlara ulaştırılması
Hedef 60 <i>Ulukavak, Mimar Sinan, Gülabibey, Bahçelievler, Kale Mahallelerinde her yıl 10 km ilave yağmur suyu şebekesi yapılması</i>
Hedef 61 <i>Ulukavak, Mimar Sinan, Gülabibey, Bahçelievler, Kale Mahallelerinde her yıl 10 km ilave kanalizasyon şebekesi yapılması</i>
Hedef 62 <i>Ulukavak, Mimar Sinan, Gülabibey, Bahçelievler, Kale Mahallelerinde her yıl 10 km ilave içme suyu şebekesi yapılması</i>
Hedef 63 <i>Binevler içme suyu deposu ile İçme Suyu Arıtma Tesisi arasında 3.800 mt. isale hattı yapılması</i>
Hedef 64 <i>Binevler mah. ilave içme suyu deposu yapılması</i>
Amaç 13: Kentin ve kentlinin süreç içerisinde doğabilecek ihtiyaç ve beklentilerini cevaplayacak yeni alanlar oluşturmak, mevcut aktif ve pasif yeşil alanları daha fonksiyonel hale getirerek içinde yaşanan ve maksimum kullanılabilir yeşil alanlar haline dönüştürmek
Hedef 68 <i>Kültür sanat merkezi yapılması</i>
Hedef 69 <i>Spor kompleksi yapılması</i>
Hedef 70 <i>Kültür Park"ın tamamlanması</i>
Hedef 71 <i>Bosna Parkının tamamlanması</i>
Hedef 72 <i>Adliye yanı yeşil alanın tanziminin yapılması</i>
Hedef 73 <i>Bahabey Çamlığı'nın öncelikli olarak bir bölümünün aktif yeşil alan haline çevrilmesi</i>

Hedef 74 Çorum Barajı çevresinde oluşan pasif yeşil alanın aktif yeşil alan haline çevrilmesi
Hedef 76 <i>Çevre Yolu Refüjü, Ankara Yolu Refüjü ve Silmkent yolu refüjlerinin tamamlanması</i>
Hedef 77 <i>Kentpark"ın (Hıdırlık batısındaki alan) projelendirilmesi ve uygulamasının yapılması</i>
Hedef 79 <i>Meskun mahal dışında yeni bir hal binası inşa edilmesi</i>
Amaç 15: Alt merkezlerin (ticaret, eğitim alanları vb.) oluşturularak yol boyu ticari gelişimin engellenmesi
Hedef 83 <i>Buhara Evler Bölgesinde ticaret merkezi oluşturmak</i>
Amaç 19: Kısıtlılığı olan toplum kesimlerine sosyal ve kültürel amaçlı hizmetleri etkin ve sürekli olarak sunmak
Hedef 106 <i>Hanımlar lokali yapılması (Kent Konseyi ile işbirliği yaparak)</i>
Amaç 20: Şehrin kültürel ve tarihsel birikiminin tanıtımına katkıda bulunmak
Hedef 107 <i>İlimiz gençliğinin kültürel faaliyetleri için yararlanabileceği Gençlik Kültür Evi Kurulması (Kent Konseyi ile işbirliği yaparak)</i>
Hedef 109 <i>Araştırmacılar ve şehir halkının bilgi bankası olarak kullanabilecekleri kütüphane ve Etnografya Müzesi"nin oluşturulması</i>
Amaç 23: Yardıma muhtaç bireylerin barınma, korunma ve topluma yeniden kazandırılmalarının sağlanması
Hedef 117 <i>Barınma evi yapılması</i>
Hedef 119 <i>Hacı Ahmet Akdağ Huzur evinin tamamlanarak işletmeye açılması</i>

Kamu idaresi cevabında: DPT tarafından hazırlanan ilk stratejik plan hazırlama kılavuzu temelinde düşünülerek hazırlanan planda hedef ve faaliyet belirlenmesinde bazı amaçlarda bu karışıklıklar olmuştur. Bütün hedefler için olmamakla beraber bir kısmında

görülen bu hata 2014 yılı için hazırlanan planda düzeltilerek hedef ve stratejiler net olarak tanımlanmıştır.

Sonuç olarak: Kurum ile mutabık kalınan bu husus 2015-2019 Stratejik Planında izlenecektir.

BULGU 10: Stratejik Plan Belgesinde Kullanılan Kısaltmaların Açıklamasının Yapılmaması

Çorum Belediyesi Stratejik Planında kullanılan kısaltmalara ilişkin herhangi bir “Kısaltmalar” tablosu verilmediğinden ve kullanılan kısaltmaların açıklaması yapılmadığından plan belgesinin okunması güçleşmektedir.

Kamu idaresi cevabında: İlgili kısaltmalar kurumumuz birimlerinin kısaltmalarıdır. Bu kısaltmaların tanımları kurumumuz dokümanlarında tanımlıdır. Bu kısaltmaların detayı doküman kodlama talimatında belirtilmiş olup, birimler tarafından bilinmektedir. 2014-2019 yıllarını kapsayan stratejik planda kısaltma kullanılmamıştır.

Sonuç olarak: Stratejik Plan, hesap verebilirliği ve şeffaflığı sağlamak amacıyla kamuoyunun bilgisine sunulan, kamuoyu tarafından kolayca anlaşılması gereken ve kurum içi kullanılan teknik ifade ve kısaltmaların açıklamalarıyla yer alması gereken bir döküman olarak hazırlanmalıdır.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 11: Performans Programında Yıllık Dilimlere Ayrılacak Hedeflerin Bulunmaması

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinde performans hedefi, kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedefler olarak tanımlanmıştır. Bu tanıma göre idareler performans programlarını kapsayan dönemde stratejik planlarında belirtilen amaç ve hedeflerine ne kadar ulaştığını belirtmeleri gerekmektedir. Çorum Belediyesinin 2014 Performans Programında, “*beyana dayalı vergi gelirlerinde tahakkuk miktarının % 10 artırılması*” na ilişkin hedefi hariç, diğer performans hedefleri çıktı odaklı, diğer bir ifade ile yıllık dilimlere ayrılacak nitelikte, değildir.

Kamu idaresi cevabında: Performans Programı, Stratejik Planda belirtilen amaç ve hedeflere göre yıllık olarak hazırlanmaktadır. 2014 yılı performans programını Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberine göre hazırladık. Fakat Stratejik planımızdaki bazı eksiklikler performans programımızın Stratejik Plan ile örtüşmesini engellemiştir. Bu durumda performans programının daha nitelikli olmasını tercih ederek bütçemizin ve faaliyetlerimizin daha iyi izlenmesini önceliklendirdik. 2016 yılı için hazırlayacağımız Performans Programında hedefler için dönemsel göstergelerin tanımlanmasına dikkat edilecektir.

Sonuç olarak: Kurum ile mutabık kalınan bu husus 2015 denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 12: Performans Hedefinin Sade ve Anlaşılır Olmaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanan performans programlarında yer alan hedef ve göstergelerin sade ve anlaşılır olması gerektiği belirtilmiştir. Ancak Çorum Belediyesince 1.1.5 nolu performans hedefi, "*tahakkuku yapılan gelirlerin tahsilât oranını % 2 artırmak ve belediye gelir tahakkuklarının % 100 ü oranında tahsilâtını yapmak*" şeklinde belirlenmiştir. Bu performans hedefinde iki farklı hedef belirtilmiş olup hedeflerin de birbiri ile çelişmekte olduğu ve yönetmelikte belirtildiği gibi sade ve anlaşılır nitelikte olmadığı görülmektedir. Performans hedeflerinin belirlenmesinde bu hususa dikkat edilmesi önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında: Performans Programında bütçelendirilecek bütün faaliyetlere yer vererek bütçemizin ve planlamalarımızın daha nitelikli olmasını amaç edinmekteyiz. Bu da kaynakları ekonomik ve verimli kullanmamızı sağlamaktadır. Bütün faaliyetler için gösterge belirlemek, Belediye hizmet alanının ve türlerinin fazla olması göz önünde bulundurulduğunda zorlaşmaktadır. Fakat biz sistemin gelişmesi ve tüm faaliyetlerin izlenebilir olması adına bütün hizmetler için performans hedefi oluşturmak istedik. Bu da bazı göstergelerin anlaşılmasını sağlamıştır. Sorguda belirtilen gösterge iki farklı performans göstergesi için hedefi belirtmektedir. Göstergelerden birinde devreden tahakkuk dahil, diğerinde ise devreden tahakkuk hariç düşünüldüğünde hedef anlamlı görülmektedir.

Sonuç olarak: Kurum ile mutabık kalınan bu husus 2015 denetimlerinde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 13: Faaliyet Raporunda Faaliyet Yılı Önceliklerine, Yardım Yapılan Birlik, Kurum ve Kuruluşların Faaliyetlerine İlişkin Bilgilere ve Gelirlerde Meydana Gelen Sapmaların Nedenlerine Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesine göre birim ve idare faaliyet raporlarında bulunması gereken bilgilerden, faaliyet yılı önceliklerine, yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere ve gelirlerde meydana gelen sapmaların nedenlerine ilgili idarenin faaliyet raporunda yer verilmemiştir. Bu durumda faaliyet raporundaki bilgiler sunum kriterlerini ve süreç gerekliliklerini tam olarak karşılayamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: Faaliyet raporumuzda faaliyet yılı önceliklerine yer verilmediğinin nedeni sorgulanmıştır ancak bahse konu öncelikler performans programında tanımlanmış olup faaliyetlerimiz bu doğrultuda gerçekleşmiştir.

Yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgiler Faaliyet Raporumuzun 44.sayfasında Mali bilgilere ilişkin tablonun cari transferler bölümünde gösterilmiştir. Yapılan faaliyetler için yıl içinde meclis kararıyla gerçekleştiğinden dolayı kamunun bilgisi dâhilindedir, resmi kurumlara yapılan transferlerde de kanun kapsamında gerçekleştiğinden ayrıca yazılmasına gerek duyulmamıştır.

Gelir de meydana gelen sapmaları ortadan kaldırmak için yapılan çalışmalardan genel olarak Faaliyet Raporunun 1,6 Mali Hizmetler Müdürlüğüne ilişkin faaliyetlerin altında yer verilmiştir.

Sonuç olarak: Bulguda yer alan hususlardan; faaliyet raporunda faaliyet yılı önceliklerine yer verilmemesinin nedeni olarak, bahse konu önceliklerin performans programında tanımlanmış olması ve de faaliyetlerin bu doğrultuda gerçekleştirilmesi gösterilmiştir. Bulguya verilen cevap sonucu denecek kalmamıştır.

Bulguda yer alan hususlardan; yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgilere ve gelirler de meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmemesine ilişkin olarak kurum tarafından verilen cevapta, yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgilere Faaliyet Raporunda mali bilgilere ilişkin tablonun cari transferler bölümünde yer verildiği, gelir de meydana gelen sapmaları ortadan kaldırmak için yapılan çalışmalardan

genel olarak Faaliyet Raporunun 1,6 Mali Hizmetler Müdürlüğüne ilişkin faaliyetlerin altında bahsedildiği söylenmiştir. Ancak faaliyet raporunun söz konusu bölümlerinde ne yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgilere ne de gelirler de meydana gelen sapmaların nedenlerine ilişkin herhangi bir açıklama bulunmamaktadır.

Bulgudaki hususlar 2015 yılı denetiminde izlenecektir.

BULGU 14: Faaliyet Raporunda Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi ile Öneri ve Tedbirler Başlıklarına Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesinde birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı belirlenmiş, 19'uncu maddesinde de bu raporların şeklinin EK-1'e uygun olarak hazırlanacağı hüküm altına alınmıştır. Bu hükümlere göre faaliyet raporunda 'Öneri ve tedbirler' başlığı altında; faaliyet yılı sonuçları ile genel ekonomik koşullar, bütçe imkânları ve beklentiler göz önüne alınarak, idarenin gelecek yıllarda faaliyetlerinde yapmayı planladığı değişiklik önerilerine, hedeflerinde meydana gelecek değişiklikler ile karşılaşılabileceği risklere ve bunlara yönelik alınması gereken tedbirlere ve performans bilgi sistemi ile ilgili değerlendirmelere yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: Performans sonuçlarının değerlendirilmesi aşamasında performans bilgi sistemine yer verilmiştir. Ayrıca performans bilgi sistemi yönetim bilgi sisteminin bir parçasıdır. Bu konuda iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

Sonuç olarak: Bulguda yer alan hususlardan faaliyet raporunda performans bilgi sisteminin değerlendirilmesi başlığına yer verilmemesine ilişkin kurum tarafından bulguya verilen cevaba iştirak edilmektedir. Ancak bulguda yer alan hususlardan faaliyet raporunda öneri ve tedbirler başlıklarına yer verilmemesine ilişkin olarak kamu idaresinin cevabında herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Bulgudaki hususlar 2015 yılı denetiminde izlenecektir.

BULGU 15: Hedefe Ulaşamayan Performans Göstergelerine İlişkin Sapma Nedenlerine Yönelik Açıklama Yapılmaması

2014 yılı Faaliyet Raporu'nda gerçekleşmeleri hedefin altında kalan ve ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen 35 adet performans göstergesine ilişkin, faaliyet raporunda hiç bir

açıklama yapılmamıştır. Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 11'inci maddesinde; "performans bilgileri" başlığı altında performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verileceği hüküm altına alınmıştır. Bu itibarla, hedefe ulaşılamayan performans göstergelerine ilişkin kamu idaresinin geçerli ve ikna edici sapma nedenleri sunması gerektiği değerlendirilmektedir.

Tablo 2: Açıklama Yapılmayan Performans Göstergeleri

<i>Performans Hedefi</i>	<i>Performans Göstergesi</i>	<i>Hedef</i>	<i>Gerçekleşme</i>
PH 1.1.1 Beyana dayalı vergi gelirlerinde kaçak miktarını azaltmak, tahakkuk miktarını % 10 artırmak	Gösterge 2 Vergi gelirleri tahakkukunun toplam tahakkuka oranı(%)	20	17,5
	Gösterge 3 Gelir Bütçesi gerçekleşme oranı (%)	82	71,01
	Gösterge 4 Toplam tahakkukun artış oranı (%)	15	4
PH 1.1.2 Açılan davaları lehte sonuçlandırarak, alacakların tahsilini yaparak, kurum içi hukuki görüşler sunarak Çorum Belediyesi'nin çıkarlarını korumak.	Gösterge 1 Belediye aleyhine açılan davalarda lehte sonuçlanma oranı(%)	100	43
	Gösterge 2 Belediye tarafından açılan davalarda lehte sonuçlanma oranı(%)	100	34
PH 1.1.3 Belediye hizmetlerinde (yol, inşaat, yapım vb.) ihtiyaç duyulan mamul malların üretimini kendi imkânları ile gerçekleştirerek tedarik sürecini kısaltmak ve ekonomikliğini sağlamak Şehirdeki bina (mesken, işyeri) sayısının vergilendirme oranı (%)	Gösterge 4. Üretilen Asfalt Miktarı Artış Oranı (%)	5	-0,9

<i>Performans Hedefi</i>	<i>Performans Göstergesi</i>	<i>Hedef</i>	<i>Gerçekleşme</i>
PH 1.2.2 Her personelin yılda en az bir defa hizmet içi eğitime katılımını sağlamak	Gösterge 1. Kurum İçinde Hizmet İçi Eğitim Verilen Personel Oranı (%)	50	27
	Gösterge 2. Personel Başına Düşen Eğitim Süresi (Saat/Yıl)	5	3,72
P.H.1.2.3. Çalışan Personelin çalışma ortamlarındaki iyileştirici düzenlemeler ile İş Güvenliğini sağlayarak riskleri önleyici faaliyetlerde bulunmak	Gösterge 1. İş Kazası Sayısı	0	2
P.H.1.4.1. Başkanlık protokol işlemlerini yürütmek ve halk, başkanlık ve yönetim birimleri arasında köprü oluşturarak koordinasyon ve iletişimi geliştirmek	Gösterge 5. Haftalık Halk Günü Toplantı Gerçekleşme Oranı (%)	100	25
P.H.2.4.1. Şehir içinde imar planına göre asfaltlanmış yol oranını artırarak, yolu ve kaldırımı olmayan bölge ve konut alanı bırakmamak	gösterge 1. Beton Asfalt Yolun Mevcut Yol İçindeki Oranı (%)	83	82
	Gösterge 2 Beton Asfalt Yolların Yenilenme Oranı (%)	12	10
	Gösterge 5 Bakımı Ve Düzenlenmesi Yapılan Tretuar Oranı (%)	4	2
P.H.2.4.2. Şehir içi toplu taşıma hizmetlerinde yolcu sayısını arttırmak, denetimleri etkin bir şekilde yaparak yolcu memnuniyetini arttırmak	Gösterge 5. Engelli Vatandaşların Kullanımına Uygun Toplu Taşıma Araç Oranı(%)	25	10
P.H.2.6.1.	Gösterge 4.	15	-10,07

<i>Performans Hedefi</i>	<i>Performans Göstergesi</i>	<i>Hedef</i>	<i>Gerçekleşme</i>
İnsan ve çevre sağlığına uygun kaliteli içme suyu üreterek kesintisiz ve ölçülebilir verilerle vatandaşlarımıza ulaşmasını sağlamak	Yıllık şebeke arıza miktarındaki azalma oranı (%)		
	Gösterge 5. Sayısallaştırılmış içme suyu şebekesinin toplam içme suyu şebekesine oranı (%)	10	7,54
	Gösterge 6. Su hizmetlerine ilişkin şikâyet sayısındaki azalma oranı (%)	10	-10,7
P.H. 2.6.2 Kanal arızalarını önceki yıllara oranla en aza indirerek, Şehirde her yıl 10 km yeni kanalizasyon şebekesi yaparak; Alt yapı hizmetlerinin kalitesini artırmak.	Gösterge 2. Yıllık kanal arıza miktarındaki azalma oranı (%)	20	-42,2
P.H.2.6.3. Sel baskınlarının neden olacağı can ve mal kayıpları ile çevre kirliliğinin önlenmesi, yağmur sularının toplanarak uygun ortamlara ulaştırılmasını sağlamak amacı ile 10 km. Yağmur suyu şebekesi yaparak hizmet kalitesini artırmak.	gösterge 1. Yağmursuyu şebeke uzunluğundaki artış oranı (%)	5	2,91
	Gösterge 2.Yıllık su taşkınlarındaki azalma oranı (%)	25	-96
	Gösterge 4. Sayısallaştırılmış yağmur suyu şebekesinin toplam yağmur suyu şebekesine oranı (%)	80	74
P.H. 2.7.1 Yeni park ve yeşil alanlar oluşturarak kişi başına düşen yeşil alan miktarını her yıl arttırmak	Gösterge 3. Yenilenen yeşil alan oranı (%)	5	2,06
	gösterge 5. Yenilenen (Tamamen Yenileme) park sayısı oranı (%)	50	36,67

<i>Performans Hedefi</i>	<i>Performans Göstergesi</i>	<i>Hedef</i>	<i>Gerçekleşme</i>
PH 2.7.2 Tüm toplum kesimine hitap edecek şekilde yeşil alanları gerekli bakım ve düzenlemelerle tanzim ederek güvenli, fonksiyonel, sağlıklı ve estetik mekanlar oluşturmak.	Gösterge 2. Spor Aletleri bulunan park oranı (%)	18	12,8
PH 2.10.1 Şehrimizdeki katı atıkların çevreye zarar vermeden zamanında ve düzenli olarak toplanarak temiz Çorum imajına katkı sağlamak	Gösterge 4. Kişi başına toplanan Atık Pil miktarı (Gram)	8	1,58
	Gösterge 5. Yeraltında toplanan katı atık kapasitesi (hacim) oranı (%)	4	2,88
PH 2.11.4 Şehrimizdeki sahipsiz hayvanların bakım ve tedavilerini yapmak, kısırlaştırma operasyonları ile üremelerine engel olmak, kayıt altına almak ve sahiplendirmek.	Gösterge 4. Sahiplendirilen hayvan sayısındaki artış oranı (%)	20	-27,25
PH 2.11.5 Planlı ve plansız denetimlerle halkın sağlık, huzur ve düzenini engelleyen unsurları ortadan kaldırarak şikâyetleri azaltmak	Gösterge 3. Kayıtlı işyeri denetlenme oranı	24	21,1
	Gösterge4. Ruhsatlandırılmış işyeri sayısı artış oranı (%)	15	7
3.1.1 Toplumun Zihinsel ve bedensel gelişimini artırmak için sportif faaliyetler düzenlemek, başarılı sporcuları ödüllendirmek.	Gösterge 2. Sportif faaliyetlere katılan sporcu sayısındaki artış oranı (%)	25	15
	Gösterge 5. Uluslararası ve yurt içi müsabakalarda dereceye giren sporcuları ödüllendirme oranı	100	8,1

<i>Performans Hedefi</i>	<i>Performans Göstergesi</i>	<i>Hedef</i>	<i>Gerçekleşme</i>
	(%)		
P.H. 3.2.2 Belediye yatırım ve faaliyetlerin tanıtımlarının yerel ve ulusal medyada etkin olarak yapılarak vatandaşların belediye hizmetlerinden azami istifadesini sağlamak, Çorum kültür ve tarihine ait tanıtıcı mahiyette materyaller hazırlamak	Gösterge 4. Yıllık basımı yapılan kitap, dergi ve hizmet rehberi adedindeki değişim oranı(%)	20	-40,59
P.H. 3.5.1 Kısıtlılığı olan toplum kesimi ile yardıma muhtaç toplum kesimlerinin sosyal yardım taleplerini karşılamak	Gösterge 2. Yardım Taleplerinin Karşılama Oranı (%)	70	65,3
	Gösterge 3. Ortalama Tahkikat Tamamlanma Süreci (Gün)	10	20
	Gösterge 4. Yaşlı ve Evde Bakım Hizmetlerinden Yararlanmak İçin Başvuran Vatandaşların Taleplerinin Karşılama Oranı (%)	90	27

Not: PH; Performans Hedefi,

Kamu idaresi cevabında: Hedefe ulaşılamayan performans göstergelerine ilişkin sapma nedenleri birim faaliyet raporlarında birimler tarafından belirtilmiştir. Bu sapma nedenlerine göre gerekli faaliyetler birimlerce yürütülmektedir. Ayrıca bazı göstergelerin tanımlama aşamasında birim motivasyonunun geliştirilmesi için yüksek hedefler konmuştur. Hedeflerin düşük tutulması birim çalışmalarında rehabet oluşturacağı düşüncesi ile yüksek belirlenmiştir. Bu konuda daha nitelikli ve gerçekçi hedefler koyarak değerlendirmesinin yapılmasına önem verilecektir.

Sonuç olarak: Hedefe ulaşılamayan performans göstergelerine ilişkin sapma nedenlerinin birim faaliyet raporlarında birimler tarafından belirtilmesi yeterli olmayıp idare faaliyet raporunda da yer alması gerekmektedir.

Bulgudaki hususlar 2015 yılı denetiminde izlenecektir.

BULGU 16: Performans Programında Mevcut Olan Performans Göstergelerinden Bazılarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Bilgi Verilmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 7'inci maddesine göre; faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin eksiksiz olması, faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması gerekir. Yönetmeliğin 18'inci maddesine göre ise performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.

Faaliyet Raporunda yer alan hedef ve göstergelerin değerlendirilmesi sonucunda; 2014 yılı Performans Programındaki göstergelerden bazıları için meydana gelen gerçekleşme durumuna ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetlere ilişkin faaliyet raporunda bilgi ve değerlendirmelere yer verilmediği görülmüştür.

Tablo 1: Gerçekleşme Durumu ve Yapılan Faaliyetlere İlişkin Bilgi Verilmeyen Göstergeler

Hedef	Performans Göstergesi
Hedef – 2.6.3 Sel baskınlarının neden olacağı can ve mal kayıpları ile çevre kirliliğinin önlenmesi, yağmur sularının toplanarak uygun ortamlara ulaştırılmasını sağlamak amacı ile 10 km. Yağmur suyu şebekesi yaparak hizmet kalitesini artırmak.	Gösterge-3 Yeni yapılan binalarda yağmur suyu şebekesine bağlantı oranı (%)
Hedef – 2.11.3 Halkımızın huzur ve güven içerisinde, şehirlerarası seyahatlerini gerçekleştirebilmesi için gerekli faaliyet ve denetimlerini yaparak, vatandaş memnuniyetini artırmak	Gösterge-2 Terminalin temizlik bakım ve güvenliğine ilişkin vatandaş memnuniyet oranı (%) Gösterge-3 Terminal bünyesinde bulunan işletmecilerden vatandaş memnuniyet oranı(%)
Hedef – 2.12.1 Sosyal, sportif ve ticari hayatı geliştirecek çağdaş ve sağlıklı yaşam alanları oluşturarak şehirde müşterek kullanılan alanları artırmak	Gösterge-3 Sportif Amaçlı kullanılan yapı sayısındaki artış oranı

Kamu idaresi cevabında: Bazı göstergelerde faaliyetin performansını izlemek için dış kurum ve kuruluşların verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. Örneğin trafik kazaları ile ilgili bilgiler, toplu taşıma hizmeti veren tüzel kişiliğin detay verileri, öğrenci sayıları vs. Bu verilerin temin edilememesi durumunda performans gösterge sonucu takip edilememektedir. Bazı göstergelerde ise anket sonuçları gerekmektedir. Anketlerin sürekli tekrarlanması mali yük oluşturmaktadır. Bundan dolayı da bazı göstergelerin sonuçları izlenememiştir.

İzlenemeyen göstergeler bir sonraki dönemdeki performans programı hazırlıklarında gözden geçirilerek revize edilmektedir.

Sonuç olarak: Bulguya verilen cevap bulgudaki hususlara açıklık getirmekle birlikte düzenlenecek faaliyet raporlarında ölçülebilir performans hedef ve göstergeleri belirlenmesine dikkat edilmesi gerekmektedir.

Bulgudaki hususlar 2015 yılı denetiminde izlenecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>